Citace – Petružela L., Hubáčková J., Šťastný V.: Ochrana kritické infrastruktury veřejného zásobování obyvatel pitnou vodou: legislativní rámec.

Sborník konference *Pitná voda 2012*, s. 41-46. W&ET Team, Č. Budějovice 2012. ISBN 978-80-905238-0-7

OCHRANA KRITICKÉ INFRASTRUKTURY VEŘEJNÉHO ZÁSOBOVÁNÍ OBYVATEL PITNOU VODOU: LEGISLATIVNÍ RÁMEC

Ing. Lubomír Petružela CSc., Ing. Jana Hubáčková CSc., Ing. Václav Šťastný

Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.Masaryka, v.v.i. Podbabská 30, 160 00, Praha 6 , lubomir_petruzela@vuv.cz, jana_hubackova@vuv.cz, vaclav_stastny@vuv.cz

Úvod

Hodnocení a ochrana kritické infrastruktury veřejných vodovodů a kanalizací si postupně dobývají své místo v bezpečnostní politice ČR a v širším kontextu i EU. Bezpečné dodávky vody pro obyvatelstvo (a paralelně též plynulá likvidace komunálních odpadních vod) jsou vnímány jako přirozený základ řešení krizových situací. Přesto jejich infrastruktura zprvu nepatřila mezi výslovné priority spojované s prvky nadnárodního dosahu (elektřina, doprava, komunikace atp.).[1] Působil i fakt, že dysfunkce veřejných vodovodů představují spíše lokální, diverzifikované, a místně omezené riziko. V systému krizového řízení ČR tuto oblast zastupuje Služba nouzového zásobování vodou, koncipovaná zčásti tak, aby po omezenou dobu pokryla nezbytné potřeby vody bez přímé závislosti na této infrastruktuře, na zdrojích a sítích veřejného zásobování.

Světový vývoj však ukazuje k takovým rizikům a hrozbám, které jsou svým rozsahem, dobou trvání, řetězovým rozvojem a především dopady nesouměřitelné s kapacitou jakýchkoli zvláštních krizových systémů a bez mobilizace všech složek infrastruktury by byly prakticky neřešitelné. Zranitelnost a odolnost zásobovacích systémů i mimo stav bezprostředního ohrožení, je nedílným parametrem jejich rozvoje i strategické bezpečnosti, zásadně ovlivňujícím jak prevenci škod, tak i náklady a prostředky odstraňování dopadů krizových událostí.

V ČR bylo v roce 2010 provozováno 13 691 vodovodních řadů v celkové délce cca 73 929 km, 3 596 zdrojů a úpraven vody, 40 710 km stokových sítí a kolem 2 480 čistíren odpadních vod v celkové pořizovací hodnotě 906, 503 793 mld. Kč. Prostřednictvím těchto zařízení bylo dodáno 492,5 mil m3 vody pro 9 787 475 obyvatel, (93,1% obyvatel ČR) v ceně přes 16 mld. Kč a odvedeno 490,3 mil. m3 (bez srážek) a vyčištěno 471,5 m3 odpadních vod od 8 613 243 (81,9% obyvatel ČR) odkanalizovaných obyvatel v celkové ceně služby kolem 14 mld. Kč [2].

Přírodních ohrožení (kupř. povodně, sucha, nízké teploty, vlny veder, požáry jako průvodce klimatické změny) charakterizuje variabilita těchto jevů v čase, místě i rozsahu, která komplikuje určení místa, způsobu i parametrů potřebných adaptačních opatření. Jde tedy o kolosální objem specializovaní infrastruktury, prostředků a služeb.

Povaha antropogenních hrozeb ukazuje, že i malý (a pro útočníka i levný) zásah na citlivém místě veřejných sítí hrozí velkou, lavinovitě se šířící škodou.

Efekty ochrany kritické infrastruktury se projeví především ve vztahu k obyvatelstvu. Jsou však klíčové i pro některé veřejné služby (zdravotnické, správní, záchranné), průmysl a hospodářské činnosti. Propojení bezpečnostních požadavků a běžných funkcemi systémů zajišťujících zásobování vodou má podobu jejich úplné integrace ve vodohospodářské infrastruktuře a provozu přes doplnění doplněním specializovaných prvků, aktivovaných v momentě krize až po více méně nezávislé paralelní systémy.

[1] „Částečnou vinu má i současné znění krizového zákona nedostatečným zvýrazněním významu vodního hospodářství v krizovém plánování" [1] s.25

© W&ET Team, doc. Ing. Petr Dolejš, CSc., České Budějovice 2012

Sborník konference *Pitná voda 2012*, s. 41-46. W&ET Team, Č. Budějovice 2012. ISBN 978-80-905238-0-7

Mezi provozními a krizovými cíly jsou však rozdíly. Provozní stránka účinné a hospodárné ochrany infrastruktury veřejných vodovodů a kanalizací se formuje především ve vztahu vlastníků a provozovatelů vodovodu.[2] Při rozvoji kritické události a vyhlášení krizové situace se těžiště přesouvá k součinnosti provozovatele a složek krizového řízení. Po odeznění bezprostředního nebezpečí by mělo dojít k vyhodnocení, které ukáže na možnosti posílení infrastruktury vůči krizovým hrozbám, určení krizových cílů a parametrů. Úpravy infrastruktury jsou úkolem vlastníka vodovodu, s odbornou podporou provozovatele. Přizpůsobení funkcí prvku infrastruktury, podmínek provozu a mechanismu součinnosti těmto dvěma z hlediska cílů odlišným situacím by mělo zajistit účinné a hospodárné řešení mimořádných událostí od lokální poruchy, přes dílčí provozní havárie až po rozsáhlý krizový stav nebo katastrofu.

Příspěvek je výsledkem diskuse v rámci řešení Projektu VF20102014009 *"Posuzování bezpečnosti prvků kritické infrastruktury a alternativní možnosti zvýšení zabezpečení měst a obcí pitnou vodou při vzniku živelních pohrom a rozsáhlých provozních havárií"*

Problém

Problematika ochrany kritické infrastruktury veřejných vodovodů a kanalizací v ČR vychází z hierarchie a významu jednotlivých prvků systému. Bezpečnostní požadavky ve smyslu krizového plánování jsou nadřazeny běžným povinnostem.

Obecné požadavky na odolnost kritické infrastruktury reagují přednostně na rizika hrozeb a škody, s dopadem na velké skupiny obyvatel, celostátního dosahu nebo i vazbou na zahraničí. I dodávky vody jsou nezbytnou podmínkou pro chod státu, jeho důležitých složek i dlouhodobou stabilitu. Bezpečnost dodávky vody se kombinuje s účelem a cílem veřejných vodovodů (a kanalizací), promítají se dlouhodobě v požadavcích na technické řešení a provedení klíčových prvků infrastruktury, krátkodobě do jejich provozu a v mimořádných situacích v účinném a hospodárném nastavení součinnosti provozních a krizových mechanismů náhradního nebo nouzového zásobování vodou. Pokusy oddělit tyto okruhy a cíle by téměř jistě vedly k horším výsledkům za vyšší cenu.

Efektivnost řešení stojí na optimalizaci tří (oblastí) cílů a opatření: bezpečnostních (odvozených od analýzy hrozeb jejich dopadu a nákladů na zmírnění), provozně technických a technologických (rozvoj a využití infrastruktury veřejného vodovodu) a finančně ekonomických (dosažení návratnosti nákladů a jejich finanční pokrytí).

Z odborného pohledu vlastníků infrastruktury i provozovatelů vodovodů znamenají bezpečnostní požadavky další, ale neoddělitelný účel soustavy s dopadem na její vybavení provozování i rentabilitu.

Metodickým problémem takového řešení je, že vedle obecných rámců (př. legislativa) zahrnují specifické provozně technické údaje a také bezpečnostní parametry, které na konkrétní úrovni z pochopitelných důvodů spadají do režimu utajovaných informací. To – oproti jiným oblastem řízení prostředků a nákladů v oblasti vodovodů a kanalizací – vyžaduje důraz na jednotná pravidla pro dělbu i koordinaci činností a i přenos informací a zkušeností mezi vlastníky vodohospodářské infrastruktury, provozními podniky a složkami krizového plánování a řízení.

Institucionální a legislativní rámec ochrany kritické infrastruktury

Bezpečnost a krizové řízení

Na geopolitické úrovni problematiku kritické infrastruktury koordinuje NATO. Vzhledem k roli USA lze pokládat za inspirativní i první ucelenou identifikaci oblastí kritické infrastruktury[3],

[2] Pro ČR – je uvažován základní model vlastnicko-provozní situace kdy vlastníkem jsou obce a jejich sdružení a provozovatelem odborná společnost.

[3] [3] Specifikuje, že „ve Spojených státech není žádný »typový« systém zásobování vodou. Na obecné úrovni zahrnuje 5 společných prvků: zdroje, úpravny, pro převody vody (akvadukty,

© W&ET Team, doc. Ing. Petr Dolejš, CSc., České Budějovice 2012

Sborník konference *Pitná voda 2012*, s. 41-46. W&ET Team, Č. Budějovice 2012. ISBN 978-80-905238-0-7

která dodávky pitné vody a služby kanalizace řadí k 8 prioritám. Globální antropogenní hrozby, sbližování charakteru některých rizik a nutnost koordinovaného postupu přenáší tyto principy i do roviny primárně zaměřené na (civilní) ochranu obyvatelstva.

V evropské integraci je problematika kritické infrastruktury zakomponovaná v její samotné podstatě, primárním právu EU, ochrana pak v rámci tzv. „2. pilíře" tj. Společné zahraniční a bezpečnostní politiky.[4] Aktivity Evropského programu ochrany kritické infrastruktury se soustředí v EPCIP a CIWIN[5]) a legislativě [6]. Kriteriem pro určení kritické evropské infrastruktury je její dopad na dva nebo více členských zemí. Protože mezistátní nebo mezinárodní propojení vodovodních zásobovacích sítí je prakticky zanedbatelné a přeshraniční dodávky pitné vody scénáře mezinárodních opatření – zatím – neuvažují.

V ČR implementace z tohoto mezinárodního prostředí vychází a probíhala souběžně. Ochrana kritické infrastruktury je zakotvena zejména v zákonech č. 240/2000 Sb., 241/2000 Sb. a 239/2000 Sb., materiálech Bezpečnostní rady státu *(dále BRS)* a jejích orgánů (Výbor pro civilní nouzové plánování **–** *dále VCNP*) a Bezpečnostní strategii ČR[6].

Veřejné vodovody a kanalizace v ČR

Vymezení infrastruktury hraje v oblasti zásobování pitnou vodou zvláštní roli, odvozenou z jejího mimořádného významu pro formování majetkových, právních i institucionálních podmínek oboru vodovodů a kanalizací *(dále jen VaK)* v 90-tých letech. V rámci privatizace, dělítko mezi tzv. infrastrukturním majetkem a ostatním (provozním) majetkem státních podniků, určovalo hranici mezi odstátněnou (deetatizovanou) a zcela privatizovanou částí (provozní majetek) oboru VaK.

Infrastruktura, jako lokálně a regionálně unikátní soubor převážně stavebních a technologických prvků systému veřejného zásobování vodou (úpravny vody, přivaděče, rozvodná síť, vodojemy, čerpací stanice atp.) byla „deetatizována" tj. privatizována v tomto stupni bezúplatným převodem do vlastnictví měst a obcí nebo jejich sdružení.[7] Důvodem tohoto metodického postupu bylo zachování vlastnické kontroly k technickému a přírodnímu monopolu oboru. Z tohoto principu je také odvozeno rozdělení majetku, kompetencí i činností veřejných vodovodů a kanalizací na část vlastnickou a provozní, z nichž každá má rozdílný právní statut (veřejnoprávní a privátní), kompetence i cíle.

Do kategorie „veřejné infrastruktury" řadí vodovody a kanalizace stavební zákon [7] v (§2, odst. 2) jako pozemky a stavby s vazbou na uplatnění specifik veřejné infrastruktury v územním a stavebním řízení, omezení ostatních vlastníků atp.

Veřejné[8] vlastnictví a funkce, veřejný zájem a veřejná prospěšnost vodovodů a kanalizací je řadí mezi prvky, které vytváří a dávají smysl této kategorii, včetně propojením na bezpečnost jako zvláštní veřejný zájem.

---

rezervoáry, přečerpávaní) distribuční systém dodávající hotovou vodu a stokový systém s čištěním. Hlavními využití vodohospodářské infrastruktury je pro zemědělství, průmysl (včetně chlazení elektráren), podnikání, hašení požárů a pro obyvatelstvo. V mnoha případech jsou dodávky vody pro zemědělství a průmysl vyčleněny z veřejného systému, přímým odběrem z povrchových nebo podzemních zdrojů„

[4] Jsou významné vazby rovněž k 1. pilíři, tj Evropskými společenstvím postaveném na ESUO, EHS a Euratomu a k 3., který zahrnuje Policejní a justiční spolupráce v trestních věcech. Obecně jsou otázky ochrany kritické infrastruktury neoddělitelné od procesu evropské integrace.

[5] *European Programme for Critical Infrastructure Protection*, Evropský program na ochranu kritické infrastruktury, *Critical Infrastructure Warning Information Network* Výstražná informační síť kritické infrastruktury, [4], [5]

[6] Ve smyslu ústavního zákona č. 110/1998 Sb. – o bezpečnosti ČR

[7] Charakter infrastruktury, zejména existence „skupinových" nebo pro více municipalit společných prvků- přivaděčů, úpraven skupinových vodovodů, centrálních čistíren atp.) si vynutil vznik vodohospodářských (vlastnických) sdružení nebo jiných společných vlastnických struktur (př. a.s.)

[8] Z ekonomického hlediska odpovídá i pojmu „společné" (*commons*) statky. Přes zdánlivou podobnost nelze v žádném případě zaměňovat s ideologickými pojmy „společenské" nebo „lidové" vlastnictví

© W&ET Team, doc. Ing. Petr Dolejš, CSc., České Budějovice 2012

Sborník konference *Pitná voda 2012*, s. 41-46. W&ET Team, Č. Budějovice 2012. ISBN 978-80-905238-0-7

Ze Směrnice 2008/114/ES [6] vyplývá, že oblast veřejných VaK nesplňuje kriteria prvků evropské kritické infrastruktury (narušení má dopad ve dvou nebo více zemích EU). Podle velikosti a organizace však může spadat pod prioritní prvky (s možným dopadem na ostatní prvky a odvětví krizové infrastruktury) krajského významu, ale povětšinou na úrovni menších celků. [8]**.**

Z tohoto konce přistupuje k infrastruktuře vodovodů i krizový zákon [9], který ji v §2 zahrnuje do kritické infrastruktury : Specificky odlišují obor vodovodů a kanalizací jejich hodnocení podle průřezových a odvětvových kriterií (technické a provozní hodnoty) které posuzují závažnost narušení funkce a určují prvek kritické infrastruktury.

Základní oborová legislativa oboru VaK., zákon z. č. 274/2001 Sb. [10] obecný pojem „infrastruktura" výslovně nepoužívá; zastupují jej pojmy „vodovod" a „kanalizace", (§2). Zákon stanoví výslovně, že „provozováním vodovodu nebo kanalizace není jejich správa ani jejich rozvoj". (odst. 3, § 2 cit z.). Těchto principů se drží i prováděcí Vyhláška č. 428/2001 Sb. [11].

Implementace ochrany kritické infrastruktury

Implementace v krizovém řízení

Vstup ČR do NATO v roce 1999 a období přípravy vstupu do EU ovlivnily formování systému krizového řízení a současně i aktivní účast ČR na tvorbě mezinárodních (zvláště evropských) společných zásad. K důležitým impulsům lze počítat průběh a vyhodnocení cvičení krizového řízení HEXAGRANT99, CMX a další v ČR. Toto období je dokumentováno následujícími kroky:

Přijetí zákonů, které upravují integrovaný záchranný systém [12]*(dále IZS)* a krizové řízení [11] a opatření pro krizové stavy [13].

Základními dokumenty na úrovni EU, jsou Evropský program na ochranu kritické infrastruktury (EPCIP).[4], 2005, Výstražná informační síť kritické infrastruktury (CIWIN) [5] a Směrnice 2008/114/ES [6]. Identifikují subjekty krizové infrastruktury na úrovni provozovatelů vodovodů a kanalizací zčásti na úrovni kraje, nejvíce však na sub regionální a místní úrovni (podle vodárenských soustav).

V rámci ČR pak Usnesení vlády č. 170/2008 a jeho příloha (Harmonogram dalšího postupu zpracování dokumentu Komplexní strategie CR k řešení problematiky KI a Národního programu ochrany kritické infrastruktury) a novela krizového zákona [9] ke dni 1. 1. 2011.

Zabezpečení obyvatelstva pitnou vodou za krizových situací

Východiskem konceptu nouzové zásobování obyvatelstva pitnou vodou je tradiční chápání hrozeb s plošným dopadem a masivními důsledky v hlubokých dysfunkcích nebo i zničení standardních systémů zásobování vodou. Proto vychází z relativně nezávislých diverzifikovaných zdrojů a prvků (včetně hydrologické a technické nezávislosti), způsobilých po limitovanou dobu v určené oblasti zajistit nezbytné příděly nezávadné vody pro obyvatelstvo i základní složky krizového řízení.

Aktuální úprava v ČR je výslednicí procesu[9] postupného začleňování této problematiky do systému krizového plánování a řízení [12,9,13] a využití funkčních prvků a materiální základny dosavadní Vodotechnické služby [10]. Institucionální, organizační a řídící pravidla Služby nouzového zásobování vodou jsou v kompetenci Ministerstva zemědělství (*dále Mze*)[11]

před rokem 1989.

[9] Mj. Usnesení BRS č. 103/2000.(k návrhu Koncepce zabezpečení obyvatelstva pitnou vodou za krizových situací) Mezi opatřeními zahrnuje i přijetí zákona o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu (z. č. 274/2001 Sb.); Usnesení BRS č. 221/2001 (k Informaci o plnění opatření ke Koncepci zabezpečení obyvatelstva pitnou vodou za krizových situací)

[10] Viz Koncepce zabezpečení obyvatelstva pitnou vodou za krizových situací (Analýza stávajícího způsobu zabezpečení obyvatelstva pitnou vodou.), MZE, 2003.

[11] Primárním východiskem je usnesení BRS ve smyslu zákona č. 2/1969 Sb. (kompetenční zákon),

© W&ET Team, doc. Ing. Petr Dolejš, CSc., České Budějovice 2012

Sborník konference *Pitná voda 2012*, s. 41-46. W&ET Team, Č. Budějovice 2012. ISBN 978-80-905238-0-7

a obsaženy zejména ve Směrnici a metodickém pokynu Mze [14] – Služba nouzového zásobování vodou - v návaznosti na Metodický pokyn Mze [15] - udržování zdrojů pro nouzové zásobování vodou. Krizová legislativa je zaměřena především na provozovatele [9,12,13], včetně jeho řazení mezi subjekty hospodářské mobilizace. Zákon o VaK [10] §21 stanovuje povinnost provozovatele v krizové situaci podle svých možností zabezpečovat odborné služby a stanovuje mu významnou povinnost veřejné služby. Konkrétní úprava platí pro zvládání požárů - vlastníkovi resp. provozovateli vodovodu ukládá umožnit bezplatný odběr vody pro jednotky požární ochrany při likvidaci požáru (§8 odst. 19) a zbavuje zasahující jednotky povinnosti platit vodné nebo stočné (§20, odst. 7). Konstrukčním požadavkem, který lze vztahovat k infrastruktuře, je ustanovení § 11 odst.1 *„Vodovody musí být navrženy a provedeny tak, aby ... je-li vodovod jediným zdrojem pro zásobování požární vodou, splňoval požadavky požární ochrany na zajištění odběru vody k hašení požáru, je-li to technicky možné.*"
Nouzové zásobování zpravidla doplňuje zásobování z veřejných systémů a je aktivováno jak vyhodnocením samotné hrozby nebo krizového stavu tak i dopadem a rozsahem vyřazení veřejného zásobovacího sytému. V případě kombinovaného dopadu přírodní a antropogenní hrozby (na rozdíl od rozsahu je zde rizikovým faktorem zejména kombinace rizik), kde je vysoká pravděpodobnost zneužití veřejných systémů zásobování pitnou vodou k transportu a šíření účinků prvotního útoku (př. kontaminace vodního zdroje pro úpravnu vody nebo na některém stupni úpravy a distribuce – př. ve vodojemu), může aktivace nouzového systému zásobování předejít škodám a následků, i když veřejný systém sám ještě není napaden.

Diskuse

Veřejné vodovody a kanalizace jsou důležitým prvkem veřejné kritické infrastruktury.
Zákon o VaK [10] v návaznosti na vodní [16] a stavební [7] zákon přisuzují vlastníkovi a provozovateli krizové infrastruktury VaK řadu práv a povinností, obecně závazné povahy. Zařízení veřejných vodovodů a kanalizací je vodním dílem, které podléhá zvláštnímu stavebnímu řízení (kompetentní je vodoprávní úřad jako speciální stavební úřad), manipulační a provozní řády podléhají zvláštnímu schválení (včetně zátěžových parametrů a povolených režimů provozování, revizní povinnosti atp.)
Bezpečnost dodávek (množství i ochrana vody v jednotlivých stádiích úpravy a distribuce před kontaminací zdravotně závadnými látkami) je základním účelem zřizování, údržby i rozvoje infrastruktury VaK. K tomu je dimenzována i jejich odolnost, tak aby minimalizovala výpadky a rizika dodávek vody i odkanalizování, způsobené poruchami, provozními haváriemi mimořádnými nebo plánovanými opravami.
Z pohledu krizového řízení a s ohledem na spíše regionální, zčásti krajské a omezeně celostátní působnost, nejsou jednotlivé soustavy veřejných VaK řazeny mezi prvky evropské kritické infrastruktury[12]. Přesto zásobování vodou patří mezi „služby v obecném zájmu" [13], které mají klíčové postavení pro ekonomickou integraci EU a v kontextu krizového řízení v ČR má povahu veřejné služby.
Soustava „krizové legislativy" [9,12,13] včetně prováděcích předpisů [17,18].) provozovatele veřejných vodovodů a kanalizací a jejich infrastrukturu zahrnuje do Služby nouzového zásobování vodou, aktivované v případě krizových událostí různého stupně v kombinaci s prvky, které eliminují dopady poškození vodního zdroje, obvyklé distribuční cesty (zakruhování propojení soustav) a mohou být zdrojem nezbytných prostředků pro zásahy proti ohrožení (př. hašení požárů).
Stavebně technické a technologické úpravy a požadavky mimořádných provozních podmínek nemůže řešit provozovatel a v průběhu krize a na účet krizových prostředků.. Ty vyžadují

kterým je zpracováním „Koncepce zabezpečení obyvatelstva pitnou vodou za krizových situací" pověřeno Mze.

[12] S dopadem na dvě nebo více zemí EU

[13] Services of General Interest (SGI)

© W&ET Team, doc. Ing. Petr Dolejš, CSc., České Budějovice 2012

Sborník konference *Pitná voda 2012*, s. 41-46. W&ET Team, Č. Budějovice 2012. ISBN 978-80-905238-0-7

dlouhodobé a koncepční opatření na straně vlastníka v procesu plánování, obnovy a rozvoje této infrastruktury a její přípravy pro dosažení provozních parametrů i v případě krize.
Důležitou otázkou je i vymezení hranice mezi poruchou nebo dysfunkcí soustavy VaK, která nepřekračuje rozměr běžné provozní závady, havárie nebo plánované odstávky (oprava velkého rozsahu) a poškozením infrastruktury nebo jejich funkcí jako důsledek, ojediněle i příčina krizové hrozby, situace nebo stavu ve fázi prevence zásahu nebo likvidace následků.

Závěr

Shrnutí relevantních právních předpisů, vymezujících roli veřejných VaK jako prvků kritické infrastruktury ukazuje na určité, problémy „na dotyku" jednotlivých legislativních norem z oblasti krizového řízení a rozvoji a provozování veřejných VaK. Tyto „nespojitosti" v právech a povinnostech jsou v praxi konkrétním způsobem řešeny a nic nenasvědčuje, že dochází k vážnějším nedostatkům v přípravě a následné aplikaci postupů a součinnosti v krizových situacích. Nicméně pro zvýšení efektivnosti fungování kritické infrastruktury VaK v krizových situacích i pro vyšší jistotu subjektů krizového řízení je jejich harmonizace nezbytná. Vhodným postupem je prověření a technická novelizace legislativních norem na principu identifikace krizových požadavků a jejich propojení s oborovou úpravou VaK[14]. Samostatně je nutné řešit dosud opomíjenou otázku kanalizací.

Literatura – vybraná

1. Kročová, Š.: Vodovody a jejich význam, v krizovém plánování, SOVAK, 2/2011 s. 25-27, ISSN: 1210-3039, s.25
2. VODOVODY KANALIZACE ČR 2010, MZe,2011,ISBN: 978-80-7434-004-8, 2011,
3. President issued Presidential Decision Directive 63, Critical Infrastructure Protection. White House, 1998 , on line: http://www.julieryan.com/Infrastructure/IPdoc.html, cit. 20.12.2011.
4. Zelená kniha ze dne 17. listopadu 2005 o evropském programu na ochranu kritické infrastruktury – KOM (2005) 576 v konečném znění
5. Sdělení komise ze dne 12. 12. 2006 o Evropském programu na ochranu KI (KOM (2006) 786 v akt. znění – Úřední věstník C 126 ze dne 7.6.2007).
6. Směrnice Rady 2008/114/ES ze dne 8. 12. 2008, o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu.
7. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v akt. znění
8. Martínek,B.:Východiska a principy zajištění ochrany kritické infrastruktury v ČR, Časopis 112 č. 4/2008, HZS/MV ČR, On:line:http://aplikace mvcr.cz/archiv 2008/casopisy/112/2008 /LP duben/ strana_22. html, cit:10.10.2010
9. Zákon č. 240/2000 Sb. - o krizovém řízení (krizový zákon) - v aktuálním znění
10. Zákon č.274/2001 Sb. - o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, v akt. znění
11. Vyhláška č. 428/2001 Sb.- kterou se provádí z. č. 274/2001 Sb., v akt. znění
12. Zákon č. 239/2000 Sb. - o Integrovaném záchranném systému - v akt. znění
13. Zákon č. 241/2000 Sb.,- o hospodářských opatřeních pro krizové stavy – v akt. znění
14. Směrnice Mze č. j. 102598/2011-MZE-15000 ze dne 30. května 2011, Věstník vlády pro orgány krajů a orgány obcí, Ročník 9 Vydán dne 20. června 2011 Částka 3.
15. Metodický pokyn Mze č. j. 21 881/2002-6000 ze dne 21. června 2002 (pro výběr a udržování zdrojů pro nouzové zásobování vodou)
16. Zákon č.254/2001 Sb. - o vodách , v akt. znění
17. Vyhláška č. 328/2001 - kterou se provádí z. č. 239/2001 Sb. – v akt. znění
18. Nařízení vlády č.462/2000 Sb. - které provádí některá ustanovení z. 240/2000 Sb. – v akt. znění

[14] Novela zákona o VaK Usn. vlády č. 941/2012 zařazena v Legislativním plánu pro rok 2012

© W&ET Team, doc. Ing. Petr Dolejš, CSc., České Budějovice 2012